



bezoekadres Dokter van Deenweg 186  
postadres Postbus 60  
8000 AB Zwolle  
telefoon 088 - 233 12 00  
internet wdodelta.nl  
bank Nederlandse Waterschapsbank Den Haag  
IBAN NL66NWAB0636756882  
BIC NWABNL2G  
KvK 6420 8338

datum 25 januari 2024 ons kenmerk Z/24/059257-248086  
uw kenmerk  
onderwerp Reactie op vragen naar aanleiding van overleg 10 januari 2024



Dag 

Op woensdag 10 januari 2024 hebben we in het waterschapskantoor in Zwolle gesproken over onder andere het mestbeleid, bufferstroken en de nutriënten verontreinigde gebieden. Ook hebben jullie (Trekkergroep) vragen gesteld over de waterkwaliteit, hoe de normen voor de concentraties aan nutriënten in het oppervlaktewater tot stand komen en hadden jullie vragen over bronnen en bronnenanalyses. Tot slot hadden jullie vragen welke aanvullende eisen Nederland eventueel stelt ten opzichte van de Europese wet- en regelgeving. Ook zouden jullie initiatief nemen voor een gesprek met minister Adema waar dan ook de Unie van Waterschappen bij aanwezig zou zijn.

Op donderdag 11 januari 2024 zijn de gestelde vragen aan je voorgelegd met het verzoek hierop te reageren. We hebben afgesproken dat ik als inhoudelijk verantwoordelijk portefeuillehouder voor dit dossier, de door jullie gestelde vragen zal beantwoorden. In deze brief geef ik antwoord op de gestelde vragen.

### **Vraag 1**

Kaarten van de riooloverstorten van de gemeentelijke vuilwaterriolering op het oppervlaktewater in het werkgebied van WDODelta.

#### Antwoord vraag 1

Zie bijgevoegde kaart 'Overstorten en Lozingspunten RWZI's' met daarop aangeven alle ons bekende riooloverstorten van de gemeentelijke vuilwaterriolering. Binnen het beheergebied van WDODelta zijn circa 600 gemeentelijke riooloverstorten aanwezig, logischerwijs hoofdzakelijk gelegen in stedelijk gebied.

Disclaimer: de verantwoordelijkheid voor het beheer van rioolstelsels, inclusief de riooloverstorten ligt bij de gemeente. De bij ons bekende data met betrekking tot riooloverstorten is ook in eigendom van de gemeente.

### **Vraag 2**

Frequentie van inwerkingtreding van de overstorten vanuit de gemeentelijke riolering op het oppervlaktewater.

#### Antwoord vraag 2

Zie antwoord bij vraag 3.

### Vraag 3

Hoe groot is de belasting van het oppervlaktewater met nutriënten door inwerkingtreding van de overstorten vanuit de gemeentelijke riolering op het oppervlaktewater?

Antwoord vraag 2 en 3

De gemengde vuilwaterstelsels binnen ons beheergebied bezitten in totaal zo'n 600 overstortlocaties die gemiddeld zo'n 3 tot 5 keer per jaar in werking treden. De belasting van de KRW-waterlichamen met stikstof en fosfor als gevolg van riooloverstorten, bedraagt binnen ons beheergebied minder dan 1 procent. Het Dagelijks Bestuur van WDODelta heeft met een brief van 5 april 2022 het Algemeen Bestuur geïnformeerd over de werking van rioolstelsels en riooloverstorten, de verdeling van verantwoordelijkheden gemeente/waterschap, de effecten van riooloverstorten op de oppervlaktewaterkwaliteit en de maatregelen die worden getroffen.

[4-6-1-Beantwoording-AB-vragen-riooloverstorten-en-Waterkwaliteitsspoor.pdf \(wdodelta.nl\)](#)

De bijbehorende notitie gaat dieper in op deze thema's.

[4-6-2-Bijlage-1-Notitie-riooloverstorten-voor-AB-15-03-22.pdf \(wdodelta.nl\)](#)

### Vraag 4

Kaarten met de lozingspunten van de rioolwaterzuiveringsinstallaties binnen het beheergebied van WDODelta.

Antwoord vraag 4

Zie bijgevoegde kaart 'Overstorten en Lozingspunten RWZI's' met daarop aangeven de lozingspunten van alle 16 rioolwaterzuiveringsinstallaties welke in beheer zijn van WDODelta.

### Vraag 5

Hoe groot is de belasting van het oppervlaktewater met nutriënten door de lozing van effluent vanuit de rioolwaterzuiveringsinstallaties?

Antwoord vraag 5

Zie antwoord bij vraag 12.

### Vraag 6

Kaarten met de meetpunten voor het bepalen van de oppervlaktewaterkwaliteit binnen het beheergebied van WDODelta.

Antwoord vraag 6

Zie bijgevoegde kaart 'Biologische Meetpunten' en de kaart 'Monsterpunten chemie'. Deze meetnetten zijn ingericht op basis van een wettelijk vastgelegd protocol en worden onder andere gebruikt voor de periodieke beoordeling van de toestand van de KRW-waterlichamen.

### Vraag 7

Hoe (methode / frequentie) vinden de oppervlaktewaterkwaliteitsmetingen plaats?

Antwoord vraag 7

De fysisch-chemische oppervlaktewaterkwaliteit, waaronder stikstof, ammonium en fosfor, wordt bepaald op basis van maandelijks bemonstering door middel van steekmonsters door Aqualysis. Aqualysis is een geaccrediteerd laboratorium (RvA L230-testen) op basis van de NEN-EN-ISO/IEC 17025. Voor meer informatie, zie: <https://www.aqualysis.nl/kwaliteit-goed-geborgd>

### Vraag 8

Op welke basis zijn de normen van nutriënten voor oppervlaktewater gebaseerd?



**Antwoord vraag 8**

Op grond van de Europese Kaderrichtlijn Water dienen lidstaten de waterkwaliteit in beeld te brengen en waar nodig te herstellen tot een goede chemische en ecologische toestand. Voor de chemische toestand (metalen, Polycyclische Aromatische Koolwaterstoffen (PAK), bestrijdingsmiddelen e.d.) zijn de normen voor iedere lidstaat gelijk. Voor de ecologische toestand (vissen, algen, waterplanten en macrofauna) dienen lidstaten zelf de doelen af te leiden aan de hand van Europese richtsnoeren (Guidances). De biologie varieert namelijk sterk per type water en per lidstaat kunnen de daarin voorkomende watertypen sterk variëren (in een stromende (berg)beek komen immers andere soorten voor dan in een vrijwel stagnante sloot of plas).

De nutriënten stikstof en fosfor maken onderdeel uit van de ecologische beoordeling omdat ze van grote invloed zijn op de ecologie. De nutriëntnormen moeten borgen dat de ecologische doelen worden bereikt en/of behouden en variëren ook in Nederland per watertype. De normen voor watertypen zoals sloten en kanalen liggen bijvoorbeeld hoger dan de normen voor veel typen plassen. De nutriëntnormen worden door de provincie wettelijk vastgesteld en gebaseerd op de landelijke referenties en maatlatten van de STOWA: [Referenties en maatlatten voor natuurlijke watertypen voor de Kaderrichtlijn Water 2021-2027, versie juni 2020 | STOWA](#).

**Vraag 9**

Waarom zit er verschil in de EU-normen voor nutriënten in oppervlaktewater in Nederland en in het buitenland (o.a. Duitsland)?

**Antwoord vraag 9**

Uit het antwoord bij vraag 8 volgt al dat nutriëntnormen tussen de lidstaten kunnen variëren omdat de watertypen en de ecologische doelafleiding per lidstaat variëren. In een brief aan de Tweede Kamer uit 2016 wordt hier nader op ingegaan: [pdf \(overheid.nl\)](#).

Eventuele verschillen in normgehalten tussen lidstaten worden ook verklaard door verschillen in beoordelingsmethodieken (analyse- en toetsingsvoorschriften, verschijningsvorm van stikstof en fosfor e.d.). Het rapport 'Vergelijking KRW-normen Nederland en buurlanden' gaat hier uitgebreid op in: <https://open.overheid.nl/documenten/ronl-06c6bef01e552efa0e730eed8a0c47c53b5c75a6/pdf>

In geval van grensoverschrijdende wateren mogen verschillen in normstelling overigens niet leiden tot waterkwaliteitsproblemen in buurlanden. Indien nodig moeten lidstaten zelf (aanvullende) maatregelen nemen om problemen stroomafwaarts te voorkomen.

Voor WDODelta zijn vooral de Vecht en de Rijn (via de IJssel) van belang. Voor de Vecht geldt een vergelijkbare norm voor Duitsland als voor Nederland. Het IJsselwater voldoet ruimschoots aan onze norm en leidt er zelfs toe dat de gebieden waar we dit water inlaten een betere waterkwaliteit hebben.

**Vraag 10**

Heeft WDODelta een recentere bronnenanalyse beschikbaar voor het bepalen van het aandeel van de landbouw in de belasting van het oppervlaktewater met nutriënten?

**Antwoord vraag 10**

Ja, deels. Zie ook de in 2020 opgeleverde studie van Wageningen Environmental Research (WEnR) [521210 \(wur.nl\)](#). Dit onderzoek was gericht op de waterlichamen die mede onder invloed stonden van rwzi's. Dit onderzoek had als doel om het aandeel vanuit de verschillende bronnen in beeld te brengen ten einde de juiste maatregelen te kunnen treffen. Daar waar de bronnen duidelijk zijn is geen aanvullende analyse uitgevoerd.

**Vraag 11**

Zo ja, hoe heeft deze analyse plaatsgehad?

#### Antwoord vraag 11

In dit WEnR onderzoek is de nutriëntenbelasting van het oppervlaktewater voor de periode 2010 – 2017 gekwantificeerd voor de waterlichamen Drentse Kanalen, Meppelerdiep, Wold Aa, Reest, Oude Vaart, Oude Diep, Raalterwetering en Nieuwe Wetering (Boven- en Benedenloop). Het gaat om een zeer uitgebreide en complexe analyse waarbij gebruik is gemaakt van meetgegevens, emissiegegevens en modellen. De gevolgde methode wordt uitgebreid toegelicht in het rapport van WEnR.

#### Vraag 12

Hoe groot is de belasting met nutriënten op het oppervlaktewater door de landbouw op basis van deze recentere bronnenanalyse?

#### Antwoord vraag 5 en 12

De waterkwaliteit in de meeste waterlichamen van WDODelta voldoet aan de concentratienormen voor nutriënten. Dit is niet alleen te wijten aan de relatief grote hoeveelheden relatief schoon rivierwater die in de zomer wordt ingelaten. De belasting vanuit de landbouw is wat lager dan in de meeste andere gebieden. Ook het feit dat het merendeel van de 16 rioolwaterzuiveringsinstallaties op grote minder kwetsbare rijkswateren lozen speelt een belangrijke rol. De invloed van de stedelijke belasting is hiermee - over het gehele gebied beschouwd - relatief beperkt. In opdracht van WDODelta heeft WEnR in 2020 in een studie [521210 \(wur.nl\)](https://www.wur.nl) onderzoek gedaan naar de herkomst van de nutriënten in het beheergebied van WDODelta. Een aantal RWZI's vormt lokaal de grootste individuele bron voor de belasting van het oppervlaktewater met fosfaat. De landbouw(bodems) vormen de grootste bron voor de belasting van het oppervlaktewater met stikstof, waarbij de factor 'actuele bemesting' een relatief grote rol speelt.

Meer informatie over de waterkwaliteit en de maatregelen die worden genomen kunt u vinden in het Achtergronddocument KRW behorende bij het Waterbeheerprogramma 2022 – 2027 welke vastgesteld is in de AB-vergadering van 14 december 2021

[12-3-1-3-Bijlage-2-C-Deel-3-3-b-Achtergronddocument-KRW-SGBP-3-WDODelta-maarteindversie2021-1-6.pdf](#)

#### Slotvraag

In beeld brengen wat voor wat betreft de normering (vraag 9) de Nederlandse aanvullende eisen zijn ten opzichte van de Europese wet- en regelgeving.

#### Antwoord

Zoals mede uit de antwoorden op vraag 8 en 9 volgt stelt Nederland (of de provincie en WDODelta) geen aanvullende eisen op de KRW maar geeft Nederland, net als de overige lidstaten, invulling aan de KRW op basis van Europese richtlijnen.

Zoals eerder aangegeven in de reactie van 11 januari 2024 is het goed om je te realiseren dat het waterschap het bevoegd gezag is voor de oppervlaktewaterkwaliteit. Zoals aangegeven bij het antwoord van vraag 5 en 12 voldoet de oppervlaktewaterkwaliteit in de meeste waterlichamen van WDODelta aan de concentratienormen voor nutriënten. De zandgronden in Overijssel zijn aangewezen als nutriënten verontreinigd gebied op basis van grondwater (bevoegdheid ligt bij de provincie). De Rijksoverheid is verantwoordelijk voor het mestbeleid.

Ik ga er vanuit dat ik jullie vragen naar tevredenheid heb beantwoord en dat je deze beantwoording actief deelt met de overige bij het gesprek aanwezige boeren.

We spreken elkaar vast nog in vervolgesprekken.

Met vriendelijke groet.

[Redacted]  
Lid Dagelijks Bestuur

Bijlage(n):  
1. 3 Overzichtskaartjes